

Budgetpropositionen för 2023

8 november 2022

Agenda

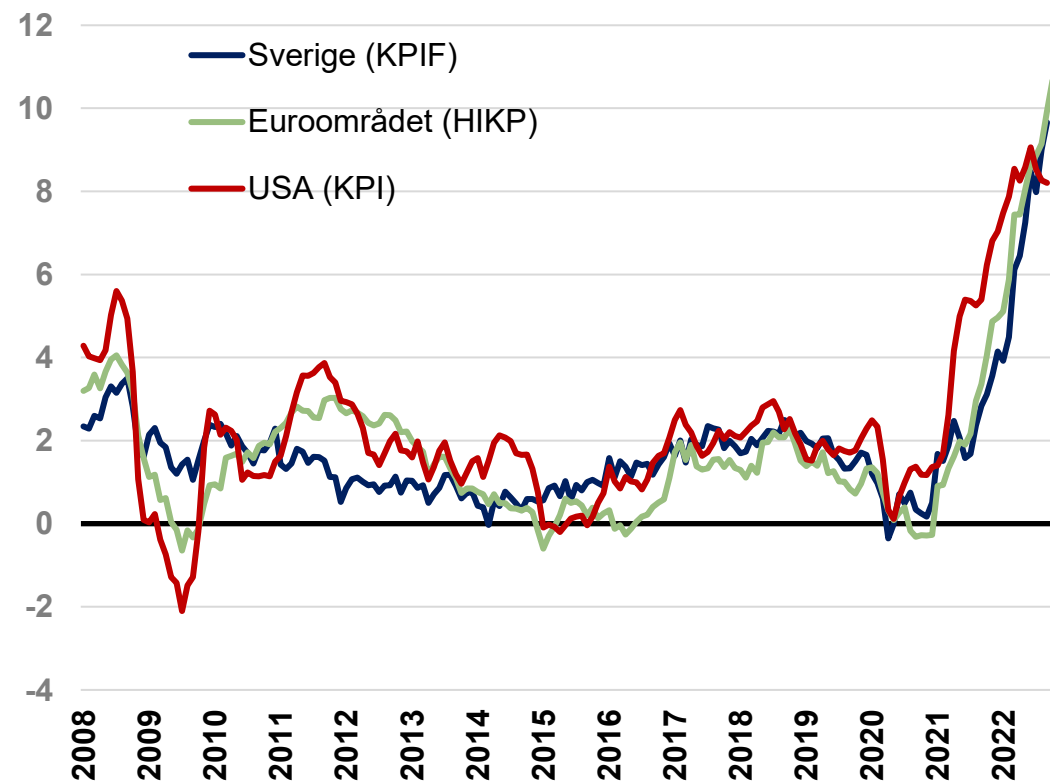
- Det ekonomiska läget
- Finanspolitiska avvägningar
- Huvudsakliga satsningar i BP23

Det ekonomiska läget

Hög inflation och svag tillväxt

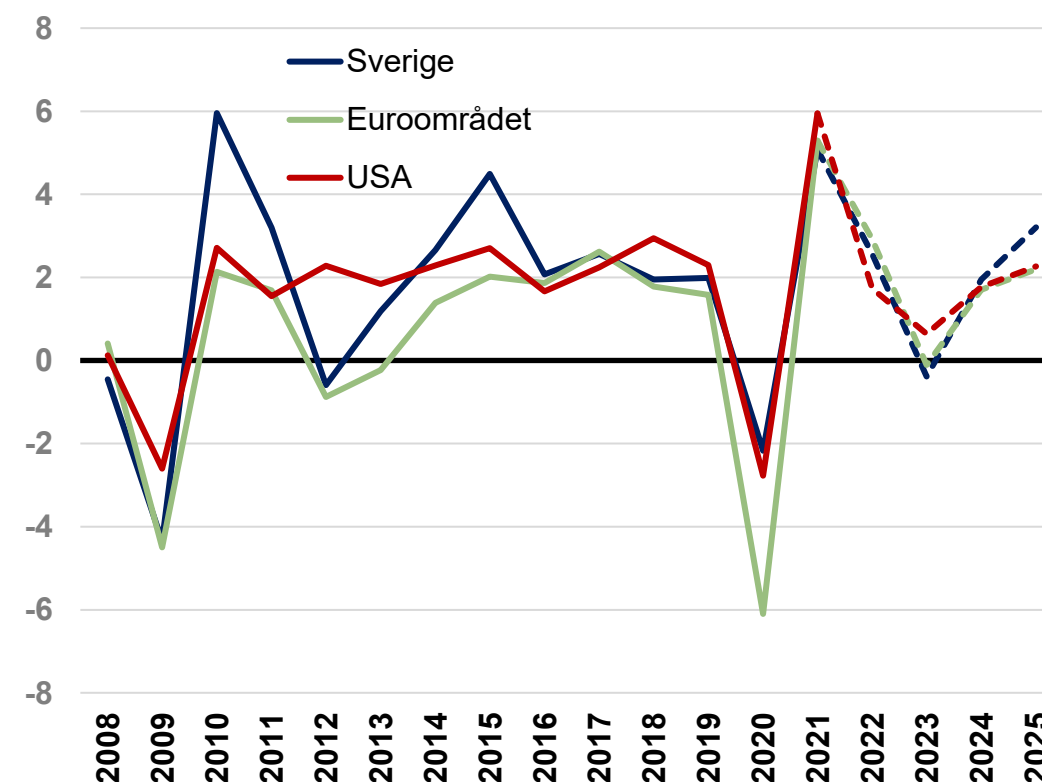
Inflation i Sverige och i omvärlden

Årlig procentuell förändring

BNP i Sverige och i omvärlden

Årlig procentuell förändring

Källa: Macrobond.

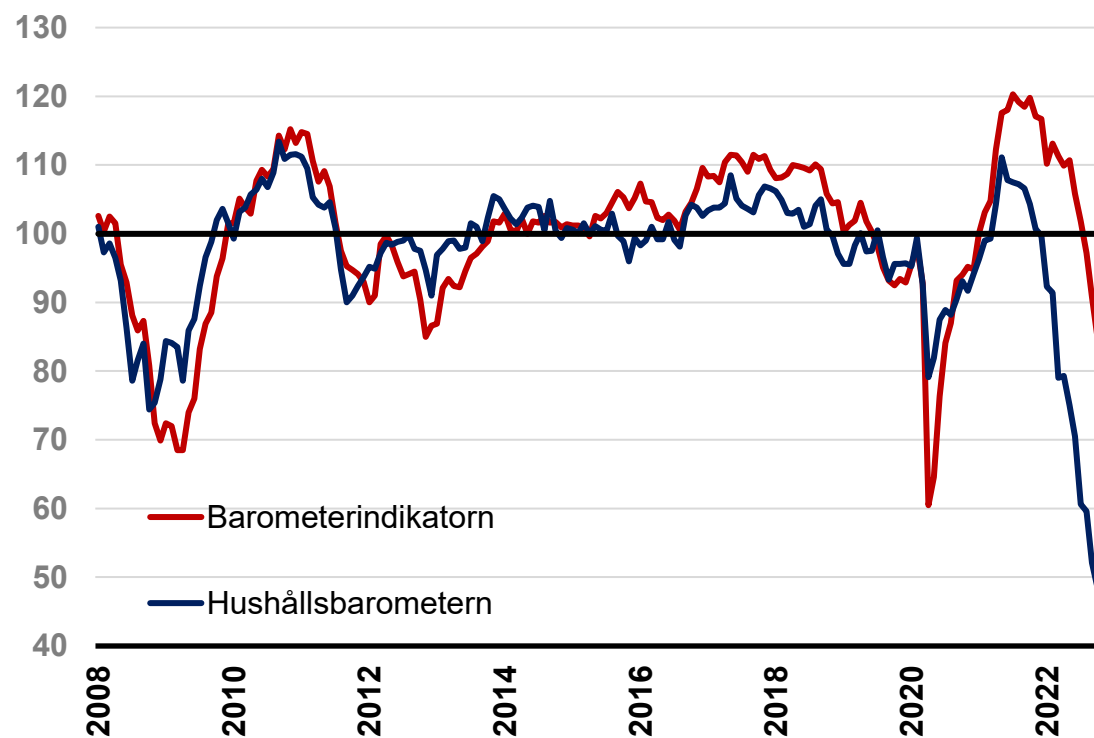
Källor: Macrobond och egna beräkningar.

Utbredd pessimism bland hushåll och företag

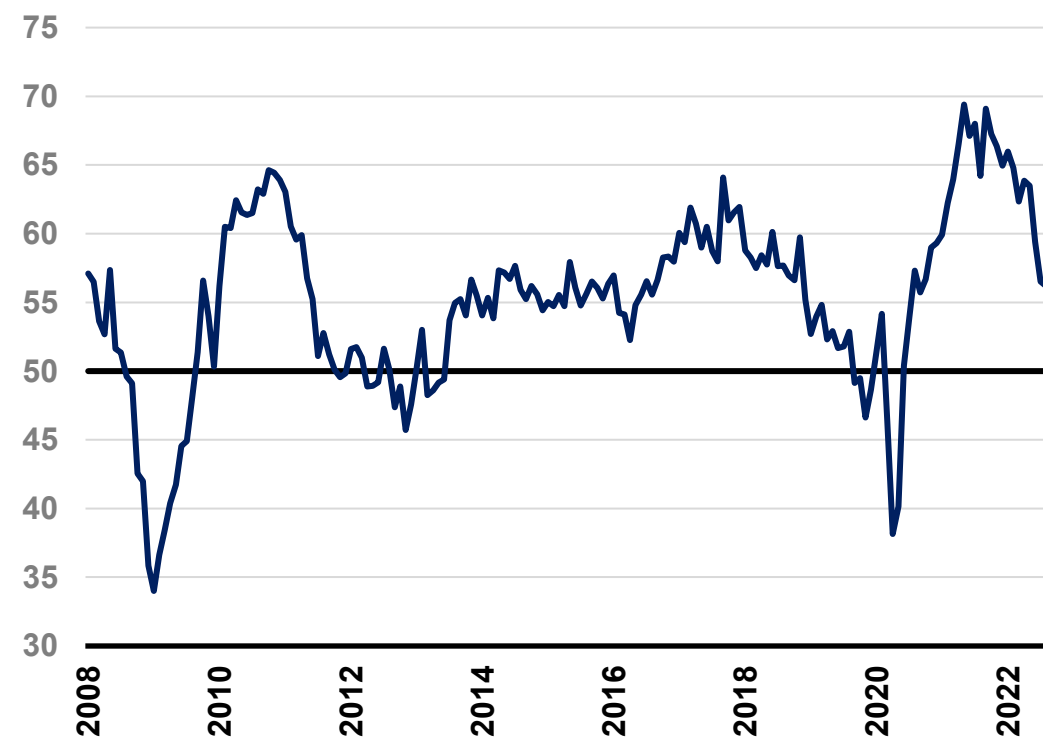
Barometerindikatorn och konsumentförtroende

Nettotal

Inköpschefsindex

Nettotal

Källa: Konjunkturinstitutet.

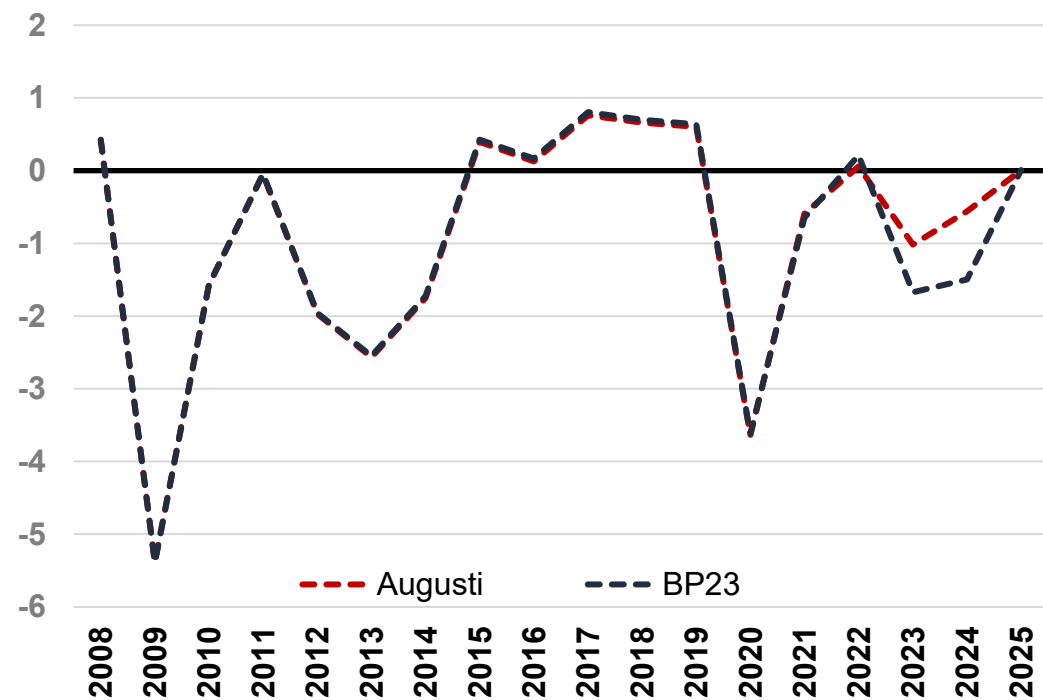
Källor: Silf och Swedbank.

Svensk ekonomi väntas befinna sig i lågkonjunktur 2023

BNP-gap

Procent av potentiell BNP

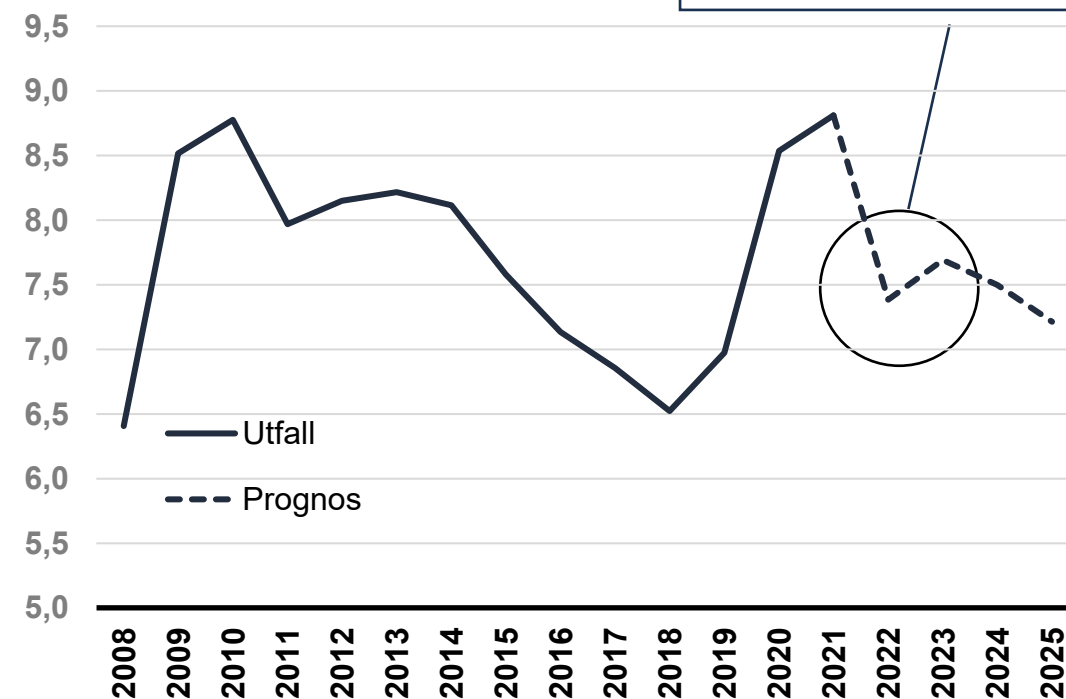

Källor: SCB och egna beräkningar.

Anm.: Linjerna är streckade eftersom BNP-gapet är en bedömning för hela horisonten.

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15-74 år

Källor: SCB och egna beräkningar.

Förväntad ökning av arbetslösheten 2023

Försämrade prognoser sedan augusti

Nyckeltal prognos (Aug 22 i kursivt)

Procentuell förändring om inget annat anges

	2021		2022		2023		2024		2025	
BNP	5,1	<i>5,1</i>	2,6	<i>2,3</i>	-0,4	<i>0,4</i>	2,0	<i>2,2</i>	3,2	<i>2,2</i>
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	8,8	<i>8,8</i>	7,4	<i>7,6</i>	7,7	<i>7,7</i>	7,5	<i>7,2</i>	7,2	<i>7,0</i>
KPI	2,2	<i>2,2</i>	8,6	<i>8,0</i>	8,3	<i>6,3</i>	3,0	<i>2,8</i>	2,5	<i>2,6</i>
KPIF	2,4	<i>2,4</i>	7,9	<i>7,3</i>	5,2	<i>3,9</i>	2,0	<i>2,0</i>	2,0	<i>2,0</i>
BNP-gap*	-0,6	<i>-0,6</i>	0,2	<i>0,1</i>	-1,7	<i>-1,0</i>	-1,5	<i>-0,6</i>	0,0	<i>0,0</i>

* Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2022-10-20.

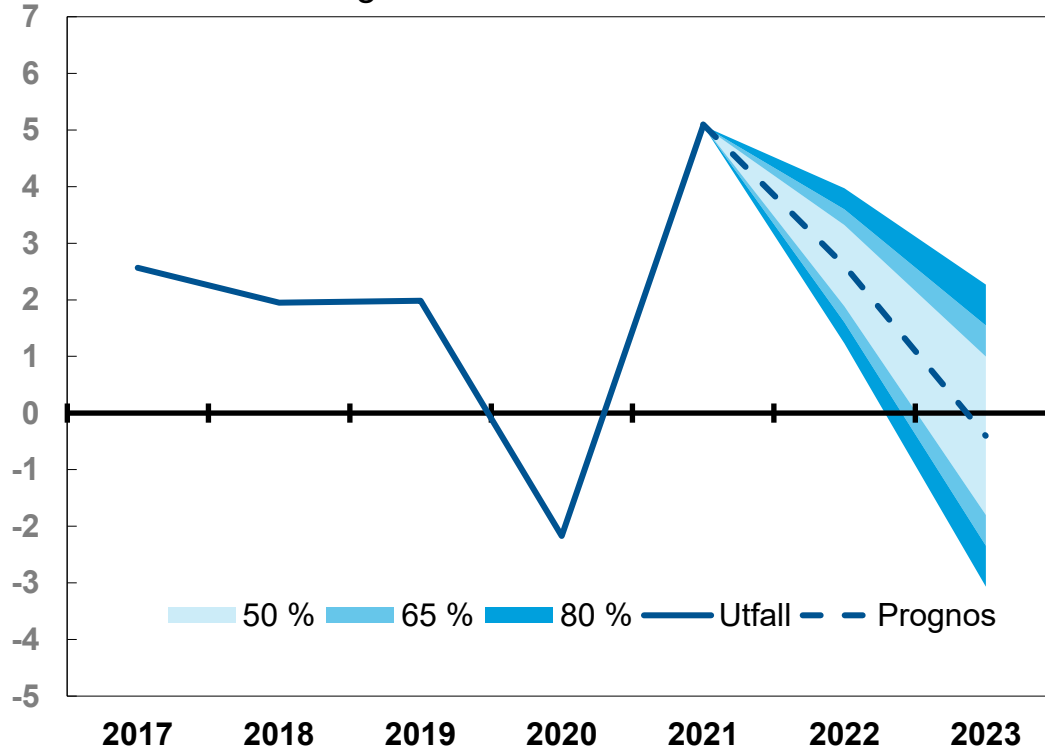
Källor: SCB och egna beräkningar

Stor osäkerhet kring utvecklingen

BNP-prognos med osäkerhetsintervall

Procentuell förändring

Källor: SCB och egna beräkningar.

- **Energi och geopolitik**
 - Ändrade förutsättningar vid en eskalation av kriget i Ukraina
 - Osäkra antaganden kring den europeiska energiförsörjningen
- **Den höga inflationen**
 - Kan medföra att penningpolitiken stramas åt mer och fortare
 - Den totala effekten av en global åtstramning av penningpolitiken är osäker
- **Bostads- och fastighetsmarknad**
 - Osäkert hur hushåll och företag kommer påverkas av stigande räntor
- **Inbromsning i Kina**
 - Osäkerheter kopplade till landets covidhantering och inbromsningen i fastighetssektorn

Finanspolitiska avvägningar

Ekonomiskt ansvar i en svår tid

- Hög inflation och stigande räntor pressar hushåll och företag
- Inflation och inflationsförväntningar är dessutom trögrörliga
 - Inflationen kan bita sig fast på en hög nivå → stora skadeverkningar på samhällsekonomin
- Alltför expansiv finanspolitik kan leda till att penningpolitiken behöver vara stram under en längre tid → sämre sysselsättningsutveckling som följd
- Regeringen föreslår därför en svagt åtstramande budget
 - överskottsmålet nås med marginal 2023
 - möjliggör för penningpolitiken att verka så att inflationen inte biter sig fast på en hög nivå
 - utöver budgeten föreslås finansierade tillfälliga stödåtgärder i form av högkostnadsskydd via SvK
- Sammantaget bedöms budgeten plus stödåtgärderna via SvK innebära en neutral finanspolitik för 2023

Svagt åtstramande budget

Nyckeltal offentliga finanser prognos 31 oktober 2022

	2021	2022	2023	2024	2025
Offentliga sektorns finansiella sparande % av BNP	-0,1	0,6	0,2	0,4	1,4
Strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor % av potentiell BNP	0,5	0,4	0,7	1,2	1,8
Förändring strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor, procentenheter		-0,1	0,3	0,5	0,6
Offentliga sektorns skuld % av BNP	36,3	31,8	29,4	28,6	26,2

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2022-10-20.

Källor: SCB och egna beräkningar

Omprioriteringar för att säkra handlingsutrymme

35

miljarder kronor i
reformutrymme

+

Återställt reseavdrag

**Avskaffade bygg-
subventioner**

Frikopplat bistånd

Avskaffad elbilsbonus

Fokus i budgetpropositionen

- Stöd till hushåll och företag
- En välfärd att lita på
- Ökad trygghet och säkerhet
- Effektiv och ambitiös energi- och klimatpolitik
- Ökad tillväxt och stärkt konkurrenskraft

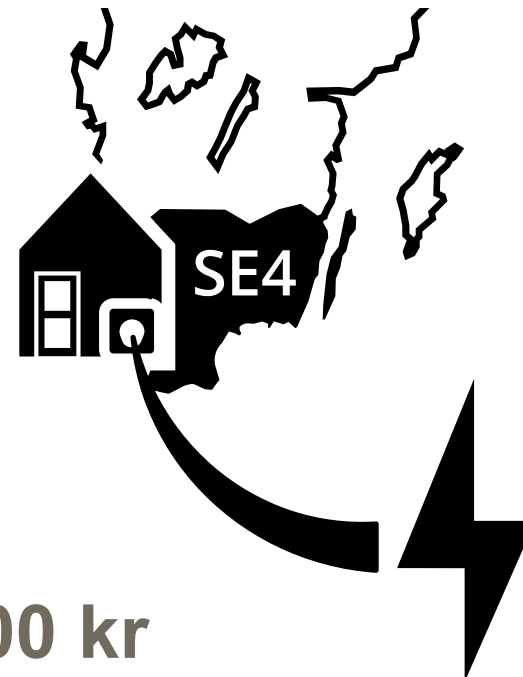
Foto: Jyrki Komulainen / Folio

Stöd till hushåll och företag

Högekostnadsskydd för hushåll och företag

- 55 mdkr i flaskhalsavgifter återbetalas till elkunder i elområde 3 och 4, där priserna varit högst
- Ersättningen som betalas ut utgår från en uttagspunkts historiska förbrukning

Dessutom förbereds ett kompletterande stöd för vissa mycket elintensiva företag

16 000 kr
Högekostnadsskydd

för en villa i Skåne med
20 000 kWh i förbrukning

Energieffektivisering och solceller

- Stöd till energieffektivisering av hus med direktverkande el- eller gasvärme
- Förstärkt skattereduktion för installation av solceller

Foto: Maria Nilsson/Regeringskansliet

Sänkta drivmedelskostnader

- Krispolitik för att dämpa effekterna av höga drivmedelspriser
 - Sänkt skatt på drivmedel med en krona ink. moms från 1 januari 2023
 - Tillfälligt utökad nedsättning av skatt på diesel i jord- och skogsbruk förlängs
 - Milersättningen för bensin och diesel i reseavdraget höjs
 - Sänkt reduktionsplikt från 1 januari 2024
- Sammanlagt 8,9 mdkr satsningar 2023

Ekonomisk trygghet för de mest utsatta

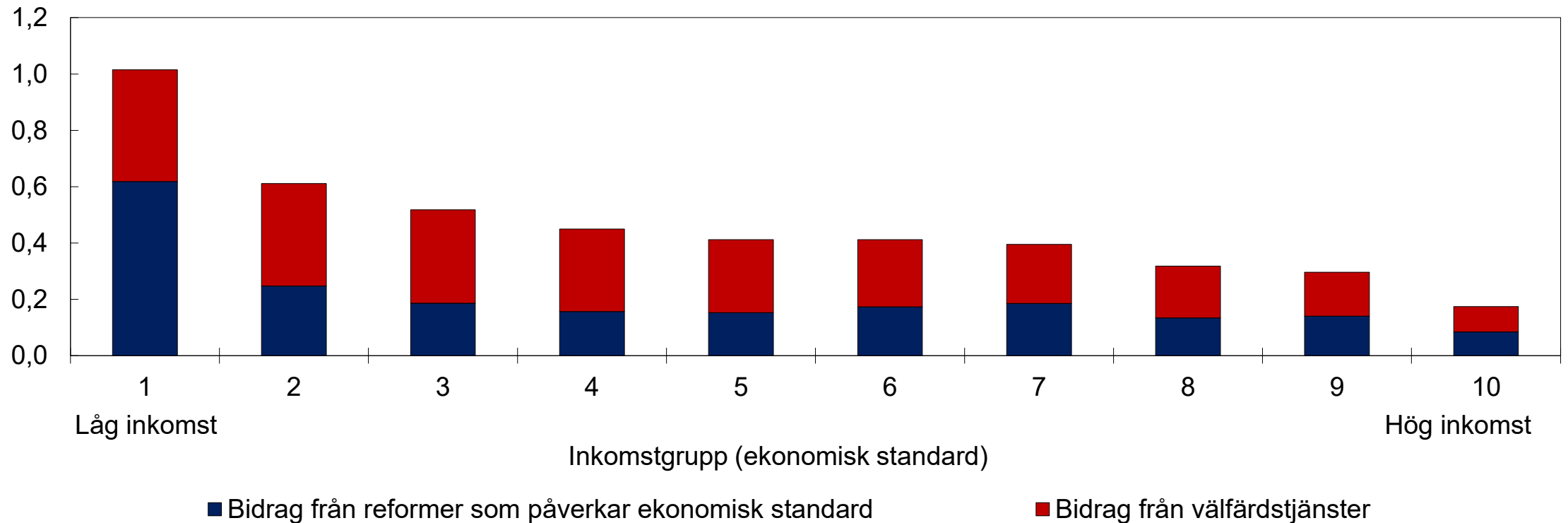
- Förlängd höjning av bostadsbidraget till utsatta barnfamiljer
- Bibehållen högre nivå i a-kassan
- Ersättningar till garantipensionärer och studenter räknas upp med 8,7 procent

Foto: Shutterstock/TT

Effekt på utökad inkomst till följd av förslag och aviseringar i denna proposition

Procent

Anm.: Diagrammet avser 2023.

Källa: Egna beräkningar i Fasit.

En välfärd att lita på

Tre viktiga tillskott till kommuner och regioner

1 Generella statsbidrag

De generella statsbidragen förstärks permanent med 6 mdkr per år för att möta bland annat inflation

2 Riktade statsbidrag

Riktade satsningar för förbättrad kvalitet på vård, omsorg och skola

3 Högkostnads-skydd

Högkostnadsskydd för elräkningar på 55 mdkr kommer även kommuner och regioner till del

Bättre vård och omsorg i hela landet

- Fler vårdplatser med prestationsbaserad ersättning
- Ökad tillgänglighet och kortade köer med nationell statlig vårdförmedling
- Förstärkt och förlängd satsning på förlossningsvård och kvinnors hälsa

Foto: Johnér

Kraftsamlning mot psykisk ohälsa, hemlöshet och ensamhet

- Gemenskapssatsning för äldre
- Statlig finansiering till BRIS-telefon
- Utökad satsning på Bostad först för att motverka hemlöshet
- Uppdrag till Folkhälsomyndigheten att ta fram nationell strategi mot ensamhet

Foto: Maskot / Folio

Mer kunskap och ordning i skolan

- Riktade satsningar på läromedel och speciallärare
- Fler sociala team och lovskola från lägre åldrar
- Utökade möjligheter till vidareutbildning av lärare och spetsklasser för högpresterande elever

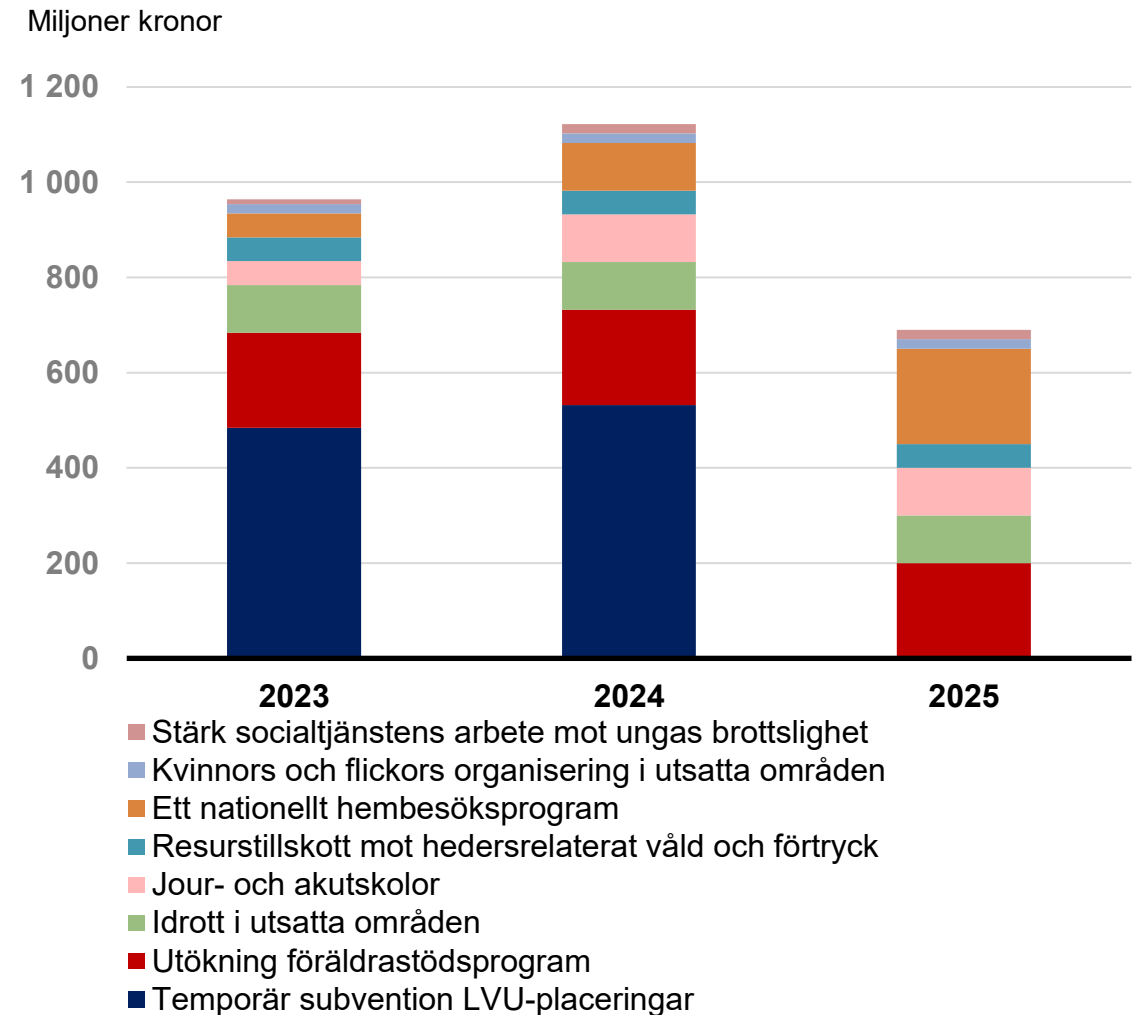

Foto: Maskot / Folio

Ökad trygghet och säkerhet

Förebyggande insatser mot kriminalitet

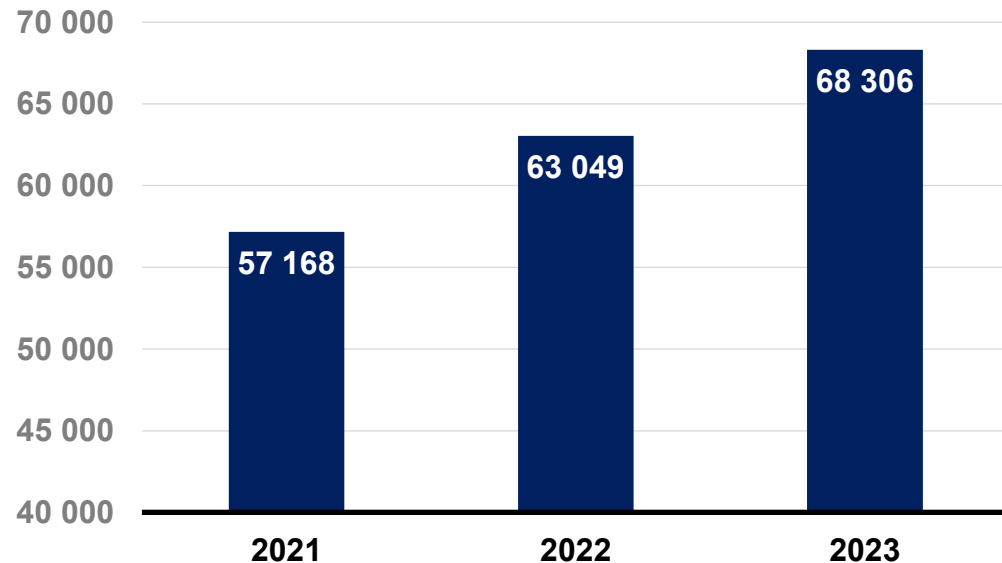
- Fokus på att ge alla barn en ärlig chans och upptäcka risksignaler tidigt
- Fler föräldraskapsstödsprogram
- Socialtjänstlag ska reformeras
- Krafftag mot hedersrelaterat våld och förtryck
- Idrottslyft i utsatta områden och mer pengar till kvinnors och flickors organisering

Förstärkt rättsväsende

Medel till rättsväsendet 2021-2023

Miljoner kronor

- 10 000 fler polisanställda 2024
- Tillskott till alla myndigheter inom rättsväsendet
- Förstärkt kriminalvård
- Fler verktyg till polisen och skärpta straff

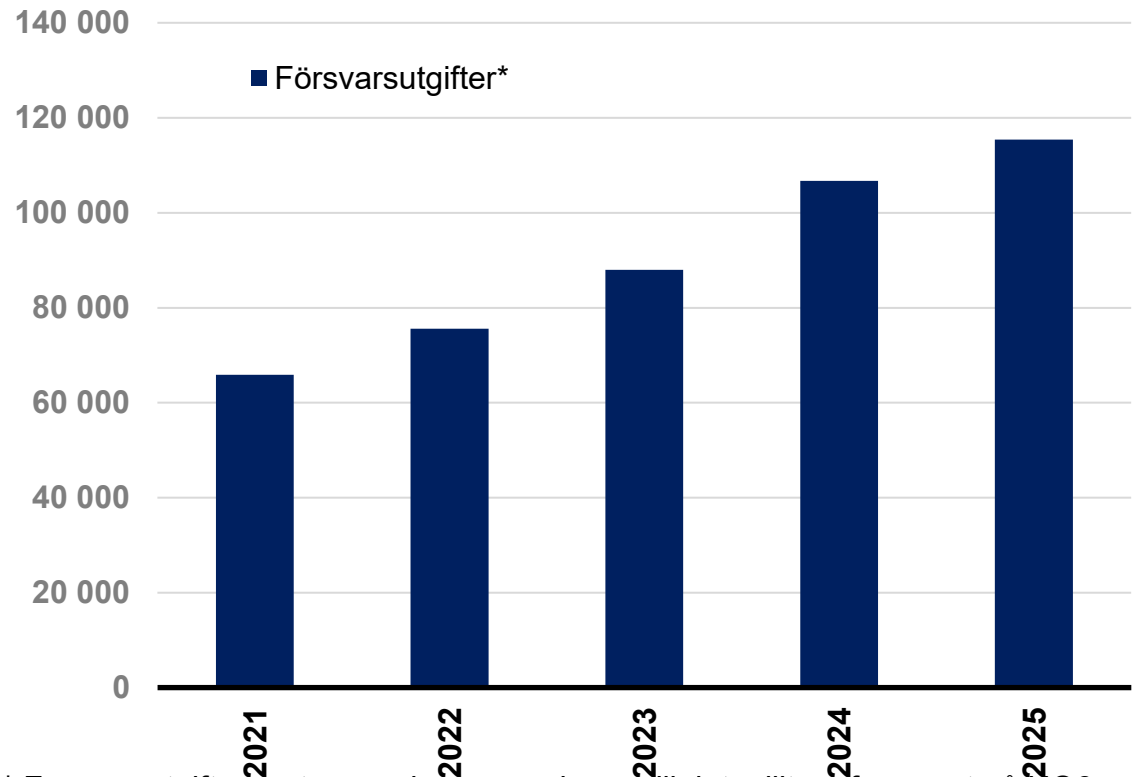

Starkt försvar i försämrat säkerhetsläge

- Sverige ska uppnå Natos mål om försvarsutgifter motsvarande 2 procent av BNP senast 2026
- Förstärkning av civilt försvar
- Ökat stöd till Ukraina tillsammans med EU

Medel till det militära försvaret 2021-2025

Miljoner kronor

* Försvarsutgifter motsvaras här av anslagen till det militära försvaret på UO6.

Finansdepartementet

En effektiv och ambitiös energi- och klimatpolitik

Mer elproduktion

Öka produktion för att dämpa krisen på kort sikt:

- Avskaffad avfallsförbränningskatt
- Slopade koldioxidkatt för kraftvärme inom EU ETS

+ Högkostnadsskydd för elräkningar

Mer fossilfri, planerbar elproduktion på lång sikt:

- Medel till kärnkraftsforskningen
- Kortade handläggningstider för ny elproduktion
- Nya föreskrifter för kärnkraft

+ Garantier för ny kärnkraft förbereds

Minska utsläppen och värna miljön

Foto: Johnér

- Storsatsning på laddinfrastruktur
- Förstärkt Industrikliv och Klimatkliv
- Satsning på koldioxidinfångning
- Återvätning av våtmarker
- Anslag till giftsanering
- Åtgärder för bättre havs- och vattenmiljö

Nu börjar arbetet med att sätta Sverige på rätt kurs

Ökad tillväxt och stärkt konkurrenskraft

Foto: Folio

- Goda villkor för företagande centralt för ekonomisk tillväxt
- Implementeringsråd för minskad regelbörda
- Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som jobbar med forskning och utveckling
- En svensk produktivitetskommission ska tillsättas

Första steg mot förstärkt arbetslinje

- Förstärkt yrkesvux för att skapa fler möjligheter för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden
- Jobbskatteavdrag för äldre förstärks
- En bidragsreform för att bryta utanförskap ska genomföras

+5 000
yrkesvuxplatser

+500 kr
per månad som
mest för äldre som
arbetar

Bättre kontroll över statens utgifter

- Felaktiga folkbokföringsuppgifter kan användas som verktyg för bl.a. välfärdsbrottslighet och inom den organiserade brottsligheten
- Medel tillförs för att förbättra folkbokföringen genom folkräkning
- Arbete med att bekämpa den organiserade brottslighetens utnyttjande av välfärdssystemen och andra offentliga stödsystem prioriteras

Beredskap vid försämrat ekonomiskt läge

- Osäkerheten i ekonomiska prognoser är stora, läget kan bli värre än förväntat
- Stabila statsfinanser är en förutsättning för att kunna hantera en djup lågkonjunktur
- Hela samhället behöver ta höjd för en svår tid

BP23 är ett första steg i ny riktning

- Budgetsamarbete med majoritet i riksdagen skapar handlingskraft
- Påbörjar arbetet med att sätta Sverige på ny kurs

Foto: Folio

Nyckeltalstabell BP23 (aug 22 i kursivt)

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2021		2022		2023		2024		2025	
BNP	5,1	5,1	2,6	2,3	-0,4	0,4	2,0	2,2	3,2	2,2
BNP, kalenderkorrigerad	4,9	5,0	2,6	2,3	-0,2	0,6	2,0	2,2	3,4	2,4
BNP per invånare	4,4	4,5	1,9	1,7	-0,9	-0,2	1,4	1,7	2,7	1,7
Hushållens konsumtion	6,0	6,2	3,6	3,5	-0,7	0,1	2,1	2,1	4,9	3,6
Offentlig konsumtion	2,8	2,9	-0,3	0,3	-0,2	-0,7	0,1	-0,1	-0,8	-1,0
Fasta bruttoinvesteringar	6,3	6,2	4,1	0,4	-1,8	0,5	2,5	2,1	3,6	2,2
Lagerinvesteringar, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	0,4	0,4	0,8	0,5	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	7,9	7,9	4,8	4,7	1,0	1,8	3,1	3,0	2,2	2,6
Import	9,6	9,6	7,2	4,9	-0,8	1,0	2,6	1,5	1,7	2,3
Nettoexport, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	-0,3	-0,3	-0,8	0,1	0,8	0,4	0,3	0,8	0,3	0,3
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	2,3	2,3	2,2	2,4	0,6	1,2	0,8	1,1	2,0	1,2
Produktivitet, näringslivet, kalenderkorrigerad	2,5	2,5	0,6	0,3	-1,5	-1,2	0,8	0,9	1,0	0,8
Sysselsättning, 15–74 år	0,9	0,9	3,0	2,8	0,2	0,5	0,7	0,8	0,8	0,8
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 15–74 år	67,3	67,3	69,1	69,0	69,0	69,0	69,2	69,4	69,4	69,6
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 20–64 år	80,7	80,7	82,9	82,8	82,8	82,9	83,0	83,4	83,5	83,7
Arbetskraftsdeltagande, % av befolkningen 15–74 år	73,8	73,8	74,6	74,7	74,7	74,8	74,8	74,8	74,8	74,9
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	8,8	8,8	7,4	7,6	7,7	7,7	7,5	7,2	7,2	7,0
KPI	2,2	2,2	8,6	8,0	8,3	6,3	3,0	2,8	2,5	2,6
KPIF	2,4	2,4	7,9	7,3	5,2	3,9	2,0	2,0	2,0	2,0
Offentliga sektorns finansiella sparande, % av BNP	-0,1	-0,3	0,6	0,3	0,2	0,7	0,4	0,9	1,4	1,7
Strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor, % av potentiell BNP	0,5	0,3	0,4	0,0	0,7	0,8	1,2	1,2	1,8	2,1
Offentliga sektorns skuld, % av BNP	36,3	36,2	31,8	32,0	29,4	29,3	28,6	27,6	26,2	25,1
BNP-gap*	-0,6	-0,6	0,2	0,1	-1,7	-1,0	-1,5	-0,6	0,0	0,0
BNP, euroområdet	5,3	5,3	2,9	2,8	-0,1	0,9	1,7	2,1	2,2	1,7
BNP, omvärlden KIX-vägt medelvärde	5,2	5,2	2,4	2,4	0,7	1,6	2,2	2,4	2,4	2,4
Styrränta, procent	0,00	0,00	0,75	0,67	2,68	2,00	2,72	2,00	2,50	2,00

* Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2022-10-20. Försörjningsbalansen avser fasta priser. **Källor:** SCB, Macrobond och egna beräkningar.

